

Alþingi
Erindi nr. Þ 131/872
komudagur 25. 2. 2005

Tröðum
24. febrúar 2005

Til efnahags- og viðskiptanefndar

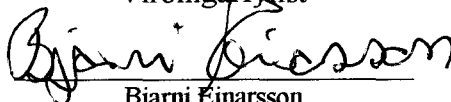
Vegna frumvarps til laga um skattskyldu orkufyrirtækja

Í orkulögum nr. 58/1967 voru Orkustofnun, Rafmagnsveitur ríkisins, Rafmagnseftirlit ríkisins og jarðboranir ríkisins ásamt hitaveitum og/eða rafveitum sem höfðu einkaleyfi til starfsemi undanþeginn tekjuskatti, útsvari, aðstöðugjaldi, stimpilgjaldi og öðrum sköttum til ríkis, sveitar- og bæjarfélaga. Með framlögðu frumvarpi er lagt til að ofangreind fyrirtæki verði tekju- og eignarskattskyld samkvæmt lögum nr. 90/2003. Hins vegar er ekki tekið á gjöldum og öðrum sköttum í frumvarpinu, s.s. stimpilgjöld og fleiri sköttum.

Kveðið er á um í framlögðu frumvarpi að allar fyrnanlegar eignir verði núvirðismetnar. Sem hefur í för með sér að allar eigur fyrirtækjanna, hversu gamlar sem þær eru og í hvaða ástandi sem þær eru, verða núvirðismetnar þannig að fyrning hefst að nýju eins og um nýframkvæmd væri að ræða. Sem þýðir að raunverulegar skattgreiðslur hefjast ekki fyrr en eftir u.þ.b. 15-20 ár. Aftur á móti er einkafyrirtækjum í þessum sömu atvinnugreinum gert að greiða alla skatta að fullu.

Ekki verður séð með hvaða rökum festa megi slíka mismunun í sessi. Ekki þarf að útskýra það fyrir nefndarmönnum að samþykkt þessa frumvarps fær varla staðist jafnræðisákvæði laga. Förum við því þess á leit að nefndarmenn geri þær breytingar á frumvarpinu sem tryggja megi jafnræði milli fyrirtækja í orkugeira hvort sem þau eru í opinberri eigu eða einkaeigu.

Virðingarfyllt

Bjarni Einarsson

Stjórnarformaður Múlavirkjunar ehf.

Athugasemdir vegna frumvarps til laga um skattskyldu orkufyrirtækja

Sú breyting sem frumvarpið leggur til er að öll orkufyrirtæki (undanþága í 4.gr tsl. fellur niður) skulu verða skattskyld skv. 2.gr tsl:

Skylda til að greiða tekjuskatt af öllum tekjum sínum, hvar sem þeirra er aflað, og eignarskatt af öllum eignum sínum, hvar sem þær eru, hvílir á þessum lögaðilum...

Í gildandi lögum eru orkufyrirtæki undanþegin frá tekjuskatti og eignarskatti.

Ef frumvarpið fer í gegn munu allar fyrnanlegar eignir (mannvirki og lausafé), sem eru til á árinu 2005 og var aflað fyrir árslok 2001, fyrirtækjanna vera endurmetnar. Kostnaðarverð skal breytt eftir verðbreytingarstuðli fyrir hvert ár fram til ársins 2001 og skal framreiknað kostnaðarverð mynda nýjan fyrningargrunn. (ekki verður takið tillit til afkomu liðinna ára). Þetta þýðir að verið er að nývirða eignir orkufyrirtækja sem til staðar eru. Ekki verður heimil yfirfærsla á rekstrartapi

Við mat á söluhagnaði eigna skal framreikna stofnverð þeirra og fyrningar eftir sömu verðbreytingarstuðlum og með sama hætti og endurmatið.

Fyrningahlutföll koma fram í frumvarpinu þar sem þau koma ekki fram í tsl. (sjá þó 10.tl b.liðar 5.tl 1.mgr 37.gr tsl – þar sem er talað um fyrningarhlutföll 3-6% fyrir mannvirki önnur en þau sem sérstaklega eru tekin fram annars staðar í greininni)

Athyglisvert er að þau orkufyrirtæki sem fara fyrir endurmat hafa fast fyrningarhlutfall sem er lágmarks fyrningarhlutfall fyrir önnur orkufyrirtæki. Þetta þýðir að þau orkufyrirtæki sem til staðar eru við setningu laganna og fara fyrir endurmat hafa fast fyrningarhlutföll í lagmarki meðan þau sem koma til eftir setningu laganna hafa fyrningarhlutfall á ákveðnu bili.

4. gr.

Fyrningarhlutföll við endurmat.

Fyrning mannvirkja og búnaðar orkufyrirtækja skal við endurmat vera árlegur hundraðshluti af fyrningargrunni einstakra eigna sem hér segir:

- 1. Orkuver, virkjanir, hitaréttindi og vatnsréttindi 1%.*
- 2. Aðveitustöðvar, spennistöðvar, dreifistöðvar, stöðvarhús, stiftur, inntaksmannvirki, lokuhús, brýr, þrýstivatnspípur, aðveitukerfi, dreifikerfi, dælustöðvar, geymar, aðalæðar, aðveituaeðar, stofnæðar, flutningsæðar, inntök, mælagrindur og dælustöðvar 2%.*
- 3. Rafbúnaður í aðveitu- og dreifistöðvum, vegir og ræktun 4%.*
- 4. Búnaður í dælustöðvum, dreifistöðvum og aðveitustöðvum 5%.*
- 5. Kerfisráður, stýrikerfi, stjórnkerfi og álagsstýrikerfi 10%.*

Um fyrningu annarra eigna orkufyrirtækja við endurmat skulu gilda lágmarksfyrningarhlutföll ákveðis 37. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt og eignarskatt, eftir því sem við á.

5. gr.

Fyrningar.

Fyrning mannvirkja og búnaðar orkufyrirtækja skal vera árlegur hundraðshluti af fyrningargrunni einstakra eigna sem hér segir:

1. Orkuver, virkjanir, hitaréttindi og vatnsréttindi að lágmarki 1%, að hámarki 3%.
2. Aðveitustöðvar, spennistöðvar, dreifistöðvar, stöðvarhús, stíflur, imtaksmannvirki, lokuhús, bryr, þrýstivatnspípur, aðveitukerfi, dreifikerfi, dælustöðvar, geymar, aðalæðar, aðveitueðar, stofnæðar, flutningsæðar, inntök, mælagrindur og dælustöðvar að lágmarki 2%, að hámarki 4%.
3. Rafbúnaður i aðveitu- og dreifistöðvum, vegir og ræktun að lágmarki 4%, að hámarki 6%.
4. Búnaður i dælustöðvum, dreifistöðvum og aðveitustöðvum að lágmarki 5%, að hámarki 7%.
5. Kerfisráður, stýrikerfi, stjórnkerfi og álagsstýrikerfi að lágmarki 10%, að hámarki 12%.

Um fyrningu annarra eigna orkufyrirtækja skulu gilda ákvæði III. kafla laga nr. 90/2003, um tekjuskatt og eignarskatt, eftir því sem við á.

Fyrningargrunnur eigna samkvæmt þessari grein telst stofnverð þeirra að teknu tilliti til endurmats skv. 3. gr. laga þessara.

Sérstaka athygli vekur að ekki er gerður greinarmunur á stóriðjuverum og almennum orkufyrirtækjum.

Frumvarp þetta tekur til eigna- og tekjuskatts orkufyrirtækja sem áður voru undanskilin greiðslu þessara skatta með ákvæðum orkulaga nr. 58/1967:

[80. gr.¹⁾ Orkustofnun, Rafmagnsveitur ríkisins, Rafmagnseftirlit ríkisins ...²⁾ og jarðboranir ríkisins eru undanþegin tekjuskatti, útsvari, aðstöðugjaldi, stimpilgjaldi og öðrum sköttum til ríkis, sveitar- og bæjarfélaga. [Sama á við um hitaveitur og/eða rafveitur sem hafa einkaleyfi til starfsemi sem kveðið er á um i IV. og V. kafla laga þessara.]³⁾

[Þó skulu aðilar skv. 1. mgr. greiða til sveitarfélaga þau opinber gjöld sem gert er að greiða af fasteignum i eigu þeirra samkvæmt öðrum lagafyrirmælum.]⁴⁾

¹⁾L. 53/1985, 2. gr. ²⁾L. 48/1992, 4. gr. ³⁾L. 78/2001, 3. gr. ⁴⁾L. 135/2003, 1. gr.

En 80. gr. orkulaga tók ekki aðeins á tekjuskatti heldur einnig á gjöldum og öðrum sköttum til ríkis en frumvarpið tekur ekki til þeirra.

Einnig kemur bæði fram í lögum um landsvirkjun nr. 42/1983 og lögum um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíku nr. 139/2001 að þau skuli vera undanþegin:

16. gr. [Landsvirkjun er undanþegin tekjuskatti, eignarskatti, stimpilgjöldum vegna lána sem fyrirtækið tekur eða vegna eignaafsala til fyrirtækisins, útsvari, aðstöðugjaldi svo og öðrum gjöldum til sveitarfélaga. Þó skal Landsvirkjun greiða til sveitarfélaga þau opinber gjöld sem gert er að greiða af húseignum Landsvirkjunar samkvæmt öðrum lagafyrirmælum.]¹⁾

10. gr. Um skyldu Orkuveitu Reykjavíkur til greiðslu opinberra gjalda til ríkis og sveitarsjóða fer á sama hátt sem um skyldu fyrirtækja og stofnana sem sýslu- og sveitarfélög reka og bera ótakmarkaða ábyrgð á og slíkan rekstur hafa með höndum. [Þó skal Orkuveita Reykjavíkur greiða til sveitarfélaga þau opinber gjöld sem gert er að greiða af fasteignum fyrirtækisins samkvæmt öðrum lagafyrirmælum.]¹⁾ Orkuveita Reykjavíkur skal undanþegin stimpilgjöldum

Er gerð athugasemd við að frumvarpið skuli ekki taka til þessara gjalda og annarra skatta.